

Г. В. Смирнов, заступник начальника відділу Науково-дослідного експертно-криміналістичного центру при ГУМВС України в Харківській області

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОСТАТИЧНОГО ПРИЛАДУ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ ТА ФІКСАЦІЇ СЛІДІВ ВЗУТТЯ

У 2007 р. для практичного використання під час огляду місць подій в НДЕКЦ при ГУМВС України в Харківській області було придбано прилад ЕСП-Т-1 (електростатичний прилад). Його цільовим призначенням є виявлення, та фіксація пилових слідів взуття, залишених на покриттях з тканини, бетону, лінолеуму, дерев'яних поверхонь за допомогою електростатичного електроструму.

До складу ЕСП-Т-1 входять такі компоненти:

— прилад ЕСП-Т-1 з основним електродом № 1 – застосовується для дослідження слідів на ковроліну, килимах, лінолеуму, сидіннях стільців;

— електрод підковоподібний № 2 – застосовується для фіксації слідів на столах, стільцях, ступенях сходів з бетону;

— електрод закруглений № 3 – застосовується для малих пройм покриття;

— електрод м'який № 4 – застосовується для закруглених поверхонь (спинки диванів, підлокітники диванів, м'які стільці, підвіконники тощо);

— електрод стрижневий № 5 – застосовується для проколу матеріалу поверхонь з мінімальним їх пошкодженням. Поверхнями можуть бути: ковролін, килимове покриття, м'які сидіння стільців та інші об'єкти, які неможливо підважити.

До числа досліджуваних об'єктів належать килимові вироби, ковролін, столи, стільці, м'які меблі, сидіння автомобілів, підвіконники, дерев'яні підлоги тощо зі слідами

взуття. Для наочності наводиться декілька ілюстрацій слідів взуття на різних поверхнях, виявлених і зафіксованих за допомогою електростатичного приладу (рис. 1, 2, 3, 4).

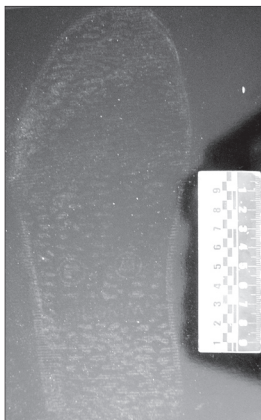

Рис. 1. Слід взуття,
вилучений з тканинної
поверхні

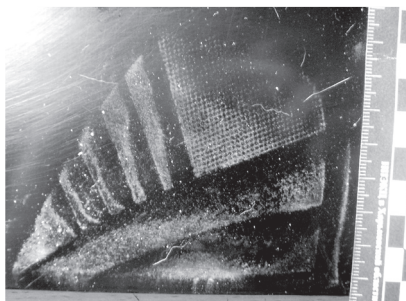

Рис. 2. Слід взуття,
вилучений з поверхні
дерев'яної стільниці

Рис. 3. Слід взуття,
вилучений з лінолеуму

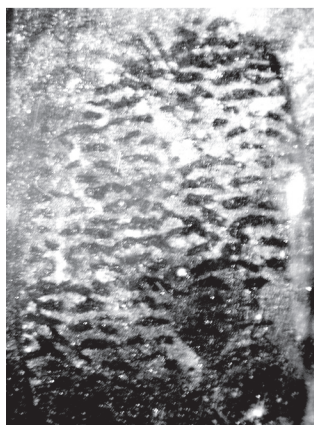

Рис. 4. Слід взуття,
вилучений з бетонної поверхні

При проведенні серії експериментів було встановлено, що найбільш універсальними є електроди № 1, 2, 3, які дозволяють стабільно фіксувати сліди взуття на різних поверхнях. З них більш ефективними виявилися електроди № 1, 3 для таких поверхонь: дерев'яна стільниця, лінолеум, тканинна та бетонна поверхні.

Нестабільні результати були з електродом № 4, оскільки його доцільно використовувати тоді, коли поверхня, на якій залишені сліди взуття, має круглу форму (що рідко трапляється при огляду місця події). Електрод № 5 придатний для практичного використання тільки у випадку проведення порівняльного дослідження. Кращі результати отримуються при використанні приладу ЕСП-Т-1 на поверхнях з лінолеуму, дерев'яних і м'яких покриттях.

*К. В. Басін, старший викладач
Національної академії служби
безпеки України, кандидат юри-
дичних наук*

ФІЗИКО-ХІМІЧНІ МЕТОДИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В ДОСЛІДЖЕННІ ВИБУХОВИХ РЕЧОВИН І ПРОДУКТІВ ПОСТРІЛУ

Одним із завдань судової експертизи є одержання доказових даних, достатніх для встановлення природи й можливого походження об'єкта за мінімальною його кількістю. З огляду на це поряд із традиційними методами дослідження в судово-експертній практиці використовуються фізичні та фізико-хімічні (інструментальні) методи дослідження, що вимагають спеціальних знань.

Будь-який вимір у практиці природничо-наукового дослідження, до якого належить і експертне дослідження,